❡Incipit modus vacandi beneficioꝝ·

PRimus modus vacandi eſt: Siquis poſſidet beneficium curatum: ⁊ poſtea cõtingit ipſum aſſequi aliud curatum apoſtolica vel alia quacunq̃ʒ auctoꝛitate: ſcilicet oꝛdinaria: vel iurepatronatus: primũ beneficium qđ ante habuit vacat Niſi obtenta diſpenſatione apl̃ica· Et expectãtes vigoꝛe gr̃e tale beneficium acceptare non poſſunt: ſed eſt ſedi apoſtolice ſpecialiter reſeruatum·

❡Secundus modus eſt: Siquis habuerit beneficiũ curatum et poſtea obtinuerit a dño noſtro papa gratiã de beneficio cum cura vel ſine cura: ⁊ ſi anteq̃ʒ gratia ſoꝛtiatur effectuʒ nõ permutat vel reſignat· tale beneficium curatum vel nõ curatum ipſo facto vacat: ⁊ eſt ſedi apl̃ice reſeruatum.

❡Tertius modus eſt: Si quis habʒ beneficium cum cura vel ſine cura: ⁊ q̃cito gratia ſua ſoꝛtita eſt effectũ primum beneficiuʒ quod impetrans obtinuit vacat· niſi mentionẽ fecerit de tali beneficio obtento in impetratione ſue gratie expectatiue·

❡Quartus modus eſt: Si quis habet beneficiũ cũ cura ⁊ poſtea gratiam impetrauerit de beneficio cum cura vel ſine cura· alter põt primum impetrare per clauſulam ſperare vacare· ⁊ q̃cito aliud beneficium aſſequit̃ cum cura: ille ſecundus habebit primum· ⁊ etiam ſi interim reſignaret huiuſmodi occaſione ⁊ nulliꝰ alterius: etiam qualitercunq̃ʒ vacaret: niſi per moꝛtem·

❡Item ſi quis habʒ beneficium pꝛopter quod teneatur ſe facere pꝛomoueri ad ſacros oꝛdines infra annum· ⁊ ſi nõ fecit ſe ꝓmoueri poſt habitam pacificã poſſeſſionem: tale beneficium vacat per non pꝛomotionem· Sed tñ Ep̃s poteſt ſecum diſpenſare ad ſeptennium cauſa ſtudij: ⁊ non al̃s. ſic tñ q̄ infra annum ſit oꝛdinatus in ſubdyaconum· Papa aũt põt diſpenſare ad placitum ex quacunq̃ʒ cauſa·

¶ Item cum lis pendet inter duos vel tres ſuper vno bñficio vl pluribus:dum obijt vnus litigantiũ ⁊ lis ipa nõ ſit deciſa beneficia hmõi vacant:⁊ ſunt reſeruata:⁊ ſurrogatͬ collitigãs in iure defuncti:etiam infra menſem alterius impetrantis:iuxta regulam de ſurrogandis collitigantibus.

¶ Itẽ per apparentẽ incorpationẽ:vt cũ religioſi habẽt collationem ad certa bñficia que clericis ſecularibus ſunt conferenda.⁊ ſi ipſi ſuis fratribus ꝯferãt ac ſi iſta eſſent incorpata etiã vacãt.

¶ Item per liberam reſignationẽ:vt ſi aliquis reſignat aliquod bñficiũ corã notario ⁊ teſtibus:vel in manus habẽtis poteſtatẽ admittendi reſignationem hmõi:etiam nõ conſenſu patroni interueniente:tale beneficium vacat.

¶ Item vacant beneficia per contractum matrimonij per verba de preſenti.

¶ Item ſi quis habet beneficium eccliaſticum ⁊ ingreditͬ monaſteriũ:vel aliquã duxerit vxorẽ:bñficia ſua vacãt p ingreſſũ monaſterij vel religionis:vel contractum matrimonij.

¶ Item nullus illegitimus põt obtinere dignitates pſonatꝰ vel officia in cathedrali ecclia vel etiã in metropolitañ. Et ſi quis illegitimus habet talia bñficia abſq; diſpenſatiõe aplica:vacant: ⁊ ſunt ſedi aplice reſeruata.

¶ Item vacant per irregularitatem:vt ſi quis iniecit manus violentas in clericũ vel in aliquã perſonã eccliaſticam:⁊ ſe poſtea diuinis immiſcuerit.

¶ Item omnium illoꝝ beneficia vacant qui celebrant in loco interdicto:vel coram excõmunicato. Sententialiter tñ per iudicẽ declarari debent:alſ non vacant.

¶ Item ſi quis habet bñficium cũ cura vel ſine cura ꝛ poſtea ꝓmouet̃ in Ep̃m vel in Abbatem: beneficia vacant. Si in Ep̃m ꝑ munus ꝯſecrationis. Si in abbatem ꝑ munus bñdictionis.

¶ Item ſi quis habet beneficiũ eccl'iaſticum et moritur in curia Romana: vel infra duas dietas legales a curia: ipſius beneficia ſunt ſedi ap'lice reſeruata.

¶ Item ſi quis habet beneficiũ cum cura vel aliquã dignitatem ꝛ non eſt vigintiquatuoꝛ annoꝝ: ſuum beneficium vacat. niſi ſuper hoc diſpenſatione obtenta.

¶ Item per ꝓmotionem: vt ſi quis pꝛomoueatur ad ſacros oꝛdines ſententia excõmunicationis maioꝛis ligatus: ipſo facto ſua beneficia vacant.

¶ Item per pꝛomotionem: vt ſi quis pꝛomoueretur ad ſacros oꝛdines ſentẽtia excõmunicationis minoꝛis ligatus: ip̃o facto ſua beneficia vacant.

¶ Item per nõ pꝛomotionem: vel reſidentiam: vt cum bñficium ex officio vel fundatione requirit reſidentiam aut moꝛam perſonalem: non habita diſpenſatione illius non reſidentie: oĩa talia beneficia vacant. Et ille caſus frequenter cõtingit in beneficiis que ſunt de iurepatronatus laicoꝝ. Et contingit quando ex officio vel fundatione requirit pb'rm: vel vnum qui poſſit pꝛocedere ad oꝛdines ſacros infra annũ. Et collatoꝛes aliquãdo conferũt illi qui impetrat diſpenſationem ſub conditione ꝙ q̃pꝛimũ venerit ad annos diſcretionis pꝛomoueatur ꝛ perſonaliter in beneficio reſideat. quod ſi non fecerit beneficium vacat.

¶ Item vacant per permutationem ſimoniaca pꝛauitate vel pacto interueniente.

¶ Jtem per inabilitatem: vt ſi minoꝛ ·xv· annoꝝ ſine diſpenſatōe obtineat beneficium: vacat illud de facto.

¶ Jtem bene vacant ſi quis in infirmitate cōſtitutus reſignaret aliquod beneficium vbicunqꝫ in Ro· curia: vel extra· ſi moꝛit̃ infra ·xx· dies: tunc beneficia reſignata vacant per moꝛtem: ⁊ nō ꝑ reſignationem· ⁊ ſunt ſedi apl'ice reſeruata·

¶ Jtem per irregularitatem homicidij: vel non curantis mandata apl'ica executioni demandare·

¶ Jtem ſi quis ſtetit per annum in excōmunicatione: ipſius beneficia vacant · Similiter eius qui celebꝛat coꝛā excōicatis· Vel ſcienter in loco interdicto·

¶ Jtem vacant beneficia cum cura· etiā dignitates· perſonatus ſiue per cōſtitutionem execrabilis fe· re· Jo· pape· xxij· hoc modo ſcꝫ ſi quis habet vnū beneficiū curatum: aut dignitatem: aut ꝑſonatum· ⁊ retinet pꝛimum cum ſecundo per menſem ſine diſpenſatione: tunc vacat vtrunqꝫ: ⁊ perdit tam pꝛimū q̄ȝ ſecundum· et efficit̃ inabilis ad illa ⁊ qualiacunqꝫ beneficia eccl'iaſtica ſimilia vel diſſimilia obtinenda tamen ſimplicia ⁊ alia ſine cura que dignitates perſonatus non ſunt per eum pꝛius habita·

¶ Jtem quandoqꝫ vacant beneficia per reuocationem vnionum ⁊ incoꝛpoꝛationum·

¶ Jtem quandoqꝫ per reuocationem cōmendarum factarum auctoꝛitate apl'ica vel oꝛdinaria·

¶ Jtem ſi quis acceptat cum gratia ſua expectatiua ⁊ non publicet ſeu publicari faciat inſtrumentum acceptatiōis ⁊ ꝓuiſionis cum alijs litteris: tale beneficium vacat·

¶ Nota q̄ post citationem executam lis dicitur pendere intentũ q̄ ſi alter litigantium moritur in curia vel extra lite indeciſa: tũc vnus papalis nõ poteſt illud beneficium acceptare: ſed ſolus papa habet de illo diſpenſare. Caueat ille litigãs q̄ faciat ſe in ius defuncti ſurrogare ne alter eũ preueniat: ad minus per menſem: quia litigans habet totũ menſem poſt impetrantem ſe ſurrogari facere in iure collitigantis defuncti. Que practica eſt multis ignota. ⁊ tñ Rota ita ſeruat. Et idem ſi litigãtes ſimul concordent lite indeciſa: ⁊ alter ipſorum moriť ⁊ non renuntiet: tunc illud bñficium iterum cenſeť pape eſſe reſeruatum. ⁊ nõ cadit ſub gratia expectatiua. Et hoc eſt verũ ſi lis pendet in curia Ro. Secus tñ alibi. etiam ſi quis renuntiet beneficium in curia: tunc etiã cenſetur in diſpoſitione ſolius pape.

¶ Item ſi quis impetrat aliquod beneficium realiter deuolutum vel reſeruatum: vel al's debito modo vacãs. poſtea impetrãs aliud beneficium ⁊ non curat proſequi primum. tunc illud beneficiũ ſtat in diſpoſitione ſolius pape. nec reuertitur poteſtas prouidendi ad ordinarium.

¶ Item per liberam reſignationem: vt ſi quis reſignat aliq̃d beneficiũ corã notario ⁊ teſtibus vł ad manus habentis poteſtatẽ admittendi reſignationẽ hmõi non conſenſu patroni interueniente: beneficiũ vacat apud collatorem. niſi reſignatio iſta nõ ſit realiter probata: ſcʒ q̄ impetrans ſit effectualiter adeptus poſſeſſionem illius: tunc primum reuertitur ad ſuum principium.

¶ Item ſi gratiam in cõmuni forma pauperum aliquo habente publicationem gratie huiuſmodi ordinarius cõfert beneficiũ vacans collatio tenet ſm aliquos. Aliqui tamẽ dicũt q̄ non. ſ. dñs Jo. Cal. qui tenet q̄ ante purificationem gratie man⁹ ordinarij ſint clauſe ⁊ ligate: dũmodo infra menſem poſt vacationem bñficij purificet ⁊ acceptet. et ita fuit al's obſeruatũ. Secus tamen de

gratia ſpeciali.

¶ Item habens gratiam in cõmuni forma pauperum ante; vacationem tenetur ordinario litteras ſuas inſinuare: al's nõ poteſt acceptare. Sed habens gratiã in ſpeciali non tenet̃ niſi propter concurrentes ⁊ maiorem diligentiam.

¶ Item ſi ſunt expectantes in dioceſi: ⁊ vacet beneficiũ in menſe pape: ordinarius non poteſt conferre infra menſem poſt vacationem: ⁊ hoc ꝑpter decretũ irritãs pape. Sed ſi nõ fuerit acceptatum infra menſem: tunc poſt menſem conferre poteſt. ⁊ ſic valet.

¶ Finis.

¶ Incipit modus acceptandi·

¶ Primo impetrans habeat nomina bñficioꝝ in ſcriptis in ſua collatione· ⁊ tempore quo voluerit acceptare accedat ad notariũ cedulã habẽs in manu in qua ſtant nomina bñficioꝝ· ⁊ p̃ſtando dicat· Dñe Notarie: ecce accepto quodcũq; bñficium in vim gratie mee expectatiue ⁊ lr̃aꝝ ap̃licaꝝ deſuper cõfectaꝝ ⁊ ꝓceſſuũ vigore deſup fulminatoꝝ: mihi debitũ: vacans per mortẽ aliquoꝝ quoꝝ noĩa in iſta cedula ꝯtinent̃· ⁊ cuiuſcũq; alterius collatõis ſub ꝓteſtatione ſolita ⁊ cõſueta: videlicet ſi ⁊ inquantũ aliquod illoꝝ mihi de iure debet̃· Alioquin gratia mea ſalua maneat ⁊ illeſa: ad quodcunq; aliud bñficium de iure mihi debitum· Et requiro vos tanq̃ ſubexecutorem in vim clauſule Ceteꝝ: mihi per principalem executorem deputatũ: q͛ mihi modo de bñficio ſub proteſtatiõe p̃miſſa ꝓuideatis· ⁊ ꝓuiſione facta requirens ip̃m vt ſupra. Acceptatiõe ⁊ ꝓuiſione ſic factis ꝯficiat vnum vel plura publicum vel publica inſtrumentum vel inſtrumenta·

¶ Finis·